

Mozgáskorlátozottak
Egyesületeinek
Országos Szövetsége

1032 Budapest, San Marco utca 76.

+36 1 388 2387, +36 1 388 2388

meosz@meosz.hu

www.meosz.hu

Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nkft

2000 Szentendre, Dózsa György út 26.

info@emi.hu

Ikt.sz.: 458-1-2019.02.18

Tisztelt Dauner Márton Imre vezérigazgató úr!

A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (továbbiakban: MEOSZ) az „Akadálymentesítés követelményei eltérő rendeltetésű épületek esetén” című építésügyi műszaki irányelvtervezet véleményezési lehetőségéről nem kapott értesítést. A véletlennek köszönhető, hogy a REKORE Egyesület észrevette a lehetőséget és értesítette a fogyatékos emberek országos érdekvédelmi szervezeteit, így a MEOSZ-t is. A REKORE Egyesület levélben fordult Önökhöz, és Önök ezek után sem kerestek Bennünket, maradt volna az internetes felület, amely még egy visszaigazoló e-mailt sem küld.

Másképpen: a „**semmit rólunk nélkülünk**” elve nem valósult meg! Ez nem egy szlogen, hanem a fogyatékos emberek alapjoga. A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény 4 (3) bekezdése kimondja: *„A jelen Egyezmény végrehajtására irányuló jogalkotás és politikák kidolgozása és végrehajtása során, továbbá a fogyatékosokkal élő személyeket érintő kérdésekkel kapcsolatos más döntéshozatali eljárásokban a részes államok szorosán egyeztetnek, amelybe aktívan bevonják képviselői szervezeteiken keresztül a fogyatékosokkal élő személyeket, ideértve a fogyatékosokkal élő gyermekeket is.”* Az Egyezmény több helyen emeli ki az együttműködés fontosságát, melyet a hazai implementációt szabályozó a 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat az Országos Fogyatékosügyi Programról (2015-2025.) is tartalmaz. Továbbá a munkaanyag elkészítése uniós forrásból történt „KÖFOP-1.0.0.-VEKOP-15-2016-00037 pályázati 88/2017 sz. szerződés és 36/2016. (XII. 29.) MvM rendelet alapján összeállított munkaanyag”- tehát ilyen forrásfelhasználásnál meg kell felelni azoknak a horizontális elveknek, melyek a fogyatékos emberek teljes körű részvételét biztosítják. A szakértők közül a rehabilitációs szakmérnököket tömörítő REKORE Egyesületet bevonását is hiányoljuk, hiszen napi szinten szolgáltatóként jelennek meg az akadálymentes épületek kialakításában.

A MEOSZ általános állásfoglalását a valós, érdemi aktív bevonásáról jelen levél 1. számú mellékeleteként küldjük meg Önöknek. (1.sz melléklet)

Nagy szükség lenne irányelvre, olyan irányelvre, amely valóban a fogyatékos emberek teljes körű hozzáférését szolgálja. Jelen anyag nem felel meg az Egyezménynek és konzerválja azokat a félmegoldásokat, amelyek a hétköznapokban a mozgáskorlátozott emberek emberi méltóságának csorbulását okozzák! Az Egyezmény 9. cikke tartalmazza a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés jogát, mely cikkhez az ENSZ CRPD Bizottsága általános kommentárt is elfogadott, a munkaanyag nem hivatkozik ezekre valamint szembe megy a hazai jogszabályokkal is!

A munkaanyag érvényessége:

A munkaanyag már az elején leszögezi, hogy csak az épített környezetre koncentrál, ennek ellenére nem konzekvensen jelennek meg benne az infokommunikációs akadálymentességhez sorolható jellemzők is. Ezzel félrevinné a majdani alkalmazást, ahelyett hogy definiálná és konzekvensen alkalmazná az infokommunikációs akadálymentesítés alkalmazását!

A munkaanyag -szögezi le az elején- nem szól az épületen kívüli akadálymentesítésről, nem szól a speciális építményekről, melyekre más szabvány vonatkozik, és nem szól a szolgáltatásokhoz való hozzáférhetőségről sem! **Vagyis két dolog hiányzik belőle: a teljes körű akadálymentesség alkalmazásához való segítségnyújtás és az innováció!**

Az irányelv nem definálja helyzetét a hazai jogszabályokhoz és az ISO szabványokhoz, valamint az eddigi útmutatókhoz képest. A tartalmi elemeknél is ötletszerűen keverednek a korábbi anyagokból átvett részek, és a saját megjegyzések. Ez tovább rontja a munkaanyag értékét!

A munkaanyag 10 évenkénti felülvizsgálata túl hosszú idő, így egy évtizedre konzerválná az általa felkínált félmegoldásokat!

A fogyatékos „emberkép” a munkaanyagban

Bár több helyen idézi „A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény” (továbbiakban FOT)-t, az anyagban főleg annyit idéz belőle helyesen, hogy „heterogén csoport”. Az anyag a fogyatékoság meghatározására nem vonakodik megtenni a „*korlátozott cselekvőképességű személy*” kifejezést (munkaanyag 3.6. bekezdés, 13. oldal) használni! Tisztában vagyunk vele, hogy az Úniós szabványok különböző megnevezéseket alkalmaznak (pl. csökkent mozgásképességű személyek), de az említett kifejezés használatára, ebben az anyagban sincs mélység!

Ugyancsak meghaladott az alábbi definíció pl. : „Az emberi képességek a következő 5 fő dimenzióba csoportosíthatóak: felfogóképesség, látás, hallás és beszéd, kar- és kézfunkciók, mozgás valamint testfunkciók. Az emberi képességek valamely dimenziójában - egészségügyi okok, vagy környezeti hatások miatt- bekövetkező csökkenés, a társadalmi elvárás szintjéhez képes tapasztalt hiány korlátozza az épített környezet, valamint az azokban nyújtott szolgáltatások hozzáférhetőségét, használhatóságát.” Munkanyag 10. oldal.

Véleményünk szerint már az, ahogy az anyag rólunk gondolkodik, megalázó, jogsértő és prejudikálja azokat a tartalmi hiányokat, melyeket a REKORE Egyesület is felvet!

Részleges akadálymentesség

A MEOSZ következetesen kiáll a részleges akadálymentesség helytelensége mellett! Tisztában vagyunk a hazai építésügyi szabályozással, mely bizonyos esetekben tartalmazza a részleges akadálymentesítés fogalmát, azonban a többi jogszabályban lefektetett jogaink a teljes körű akadálymentesítést írják elő! (Egyezmény 1, 4, 5, 9, 24 cikk. ld. még a FOT. a 1997. évi LXXVIII. építésügyi törvény törvény, valamint OTÉK (az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet) Önök által is idézet részei!)

Idézzük a munkaanyagból: „A közszolgáltatás egyenlő esélyű elérhetőségének biztosításához az eltérő funkciójú épületekben eltérő helyiségek, helyiségcsoportok akadálymentes elérhetőségét kell minimálisan biztosítani.” 33.o. Ahelyett, hogy a teljeskörű hozzáférhetőséget adná mércének, jelen irányelv tervezet abban ad „segítséget”, hogy mi az a minimum egy óvoda, iskola, bank, házi orvosi rendelő stb. esetében, amellyel az építető megúszhatja a teljeskörű akadálymentesítést! **Ezért az egész irányelv jogsértő, és teret ad a további jogsértésnek!**

Segédeszközök

Bizonyára Önök előtt is ismeretes, hogy olyan segédeszközöket lehet államilag igényelni, melyek az anyagban leírtaknál nagyobbak, illetve jó pár segédeszköz kimaradt a leírásból! Hiába az építésügyi szabványok a hazai segédeszköz piac más! Az anyag nem reagál erre a tényre, csak megismétli a jól ismert építésügyi paramétereket. Jelen irányelv nem tartalmaz innovatív megoldásokat, javaslatokat erre a problémára sem!

Egyetemes tervezés, ésszerű alkalmazkodás

A munkaanyag utal az egyetemes tervezés elvére, de nem indul ki abból. Az ésszerű alkalmazkodás szoros kölcsönhatásban van az épített környezettel, de még említés szintjén sem jelenik meg ez az elv sem.

Innováció és az önrendelkező élet szempontjainak hiánya a munkaanyagban

A mozgáskorlátozott emberek környezetének akadálymentessége szempontjából a kiindulópont az önrendelkezés és az önálló használat. Ez a szempont teljesen hiányzik a munkaanyagból, az önállóság megemlítésre kerül ott, ahol korábbi anyagokban is láttuk, azonban semmi innovációt nem tartalmaz az anyag erre nézve.

A CRPD 4. cikke rendelkezik arról, hogy a magyar jogrendszert meg kell feleltetni az Egyezmény előírásainak (CRPD 4. a.) és a hátrányos megkülönböztetés jogi és gyakorlati formáit meg kell szüntetni akár állami, akár magánszektor követi el azt (CRPD 4 b-e pontok). A CRPD ugyanitt a fogyatékos emberek jogainak teljesülése érdekében kutatási és innovációs feladatot is ró az államra azért, hogy olyan szolgáltatások létesítmények, és új technológiák kerüljenek bevezetésre a fogyatékos emberek mindennapjaiba, melyek az egyetemes tervezés, az akadálymentes környezet valamint az egyéni rehabilitáció eszközei lehetnek.

Ezért a MEOSZ a jelenlegi tervezetet elfogadhatatlannak tartja! Ez a tervezet jogsértő, avított gondolkodású fércmunka, nem alkalmas arra, hogy az akadálymentesség terén hivatkozni lehessen rá, vagy útmutatóul szolgáljon! Helyette olyan irányelv bevezetése szükséges, amely megfelel az Egyezmény előírásainak, innovatív, és a teljes körű komplex akadálymentesítés a célja és megfelelő alap a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez! Olyan nemzetközi gyakorlatban alkalmazott standardok átültetését javasoljuk, melyek megfelelnek ezeknek az elvnek. A REKORE Egyesület az Önökhöz írt levelében az ISO 21542:2011 szabványt javasolja, de léteznek szabványok az EU-n kívül is pl. a Building Code 1991. Ezek vizsgálatát, adaptációját a MEOSZ megfontolandónak és kívánatosnak tartja.

Továbbá az általános előírások helyett olyan szabványok megismertetését, bevezetését és számonkérhetőségét is támogatjuk, mely a különböző funkciójú épületek teljes körű akadálymentesítésére, a szolgáltatások hozzáférhetőségére vonatkozóan adnak iránymutatást (pl. egészségügyi intézmények, iskolák stb.). A mozgáskorlátozott emberek nemcsak a tervezőasztalon léteznek, hanem joguk van - többek között - az akadálymentes iskolában tanulni és tanítani, a bankban ügyfélként és munkatársként megjelenni, a kórházak minden vizsgálatán megjelenni, akadálymentes kórtermekben ellátást kapni, sportolni, szórakozni, művelődni, és joguk van akadálymentes lakásban élni!

A MEOSZ egy használható és szakszerű, a CRPD-nek megfelelő irányelv elkészítését várja, melynek létrejöttében a fogyatékos emberek országos érdekvédelmi szervezetei megkerülhetetlenek!

A fentiek miatt a tervezetet támogatni nem tudjuk.

Budapest, 2018.02.17.

Kovács Ágnes
Elnök